

MUNKAHELYI ELÉGEDETTSÉG A VÁM- ÉS PÉNZÜGYŐRSÉG SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYÁNAK ÉS A RENDÉSZETI SZAKKÖZÉP- ISKOLÁK OKTATÓINAK EMPIRIKUS VIZSGÁLATA ALAPJÁN

Hidvégi Péter
Eszterházy Károly Főiskola

Kulcsszavak: munkahelyi elégedettség, egészségfejlesztés

Az ember életében jelentős helyet foglal el a munkája, amely áthatja a munkán kívüli létezése egészét is. Ezért igen fontos, hogy megteremtsük a minél megfelelőbb, harmonikusabb és eredményesebb munkavégzés feltételeit, ami a szervezet érdekeivel és céljaival is meg- egyezik.

Kutatási célom országos viszonylatban feltárni a vám- és pénzügyőrök, valamint a rend- szeti szakközépiskolák oktatóinak stressz-szintjét, munkahelyi motivációját, a munkahelyi légkört, a szervezettel való elkötelezettségüket és az előrejutás lehetőségét. 2009 tavaszán kérdőíves kutatást végeztem. A 900 kiküldött kérdőívből 763 érkezett vissza, amelyből 715 kérdőív értékelhető. A minta összetétele:

- 1) 481 fő vám- és pénzügyőr, akik több mint egy éve szolgálatot teljesítenek;
- 2) 122 fő vám- és pénzügyőr, akik kevesebb mint egy éve vannak a Vám- és Pénzügy- örség állományában;
- 3) 99 fő rendészeti iskolában és 13 fő vám- és pénzügyőri iskolában oktató.

A felmérés kérdőíves módszerrel történt, zárt kérdésekkel. Demográfiai adatok (9 item); Siegrist stressz kérdőív és magánéleti stressz (28 item); Motiváció (6 item); Munkahelyi lég- kör (9 item); Munkahelyi elégedettség (8 item); Szervezeti elkötelezettség és előrejutás lehe- tősége (10 item). Empirikus kutatásom második részét interjú képezi (N=75).

Négy olyan részkérdőív van, amelyek itemei összegezhethők, így relibailitásmutató szá- molható. Ezek reliabilitása 0,65–0,87 közötti Cronbach- α értékeket mutatott. A négy össze- gezhető részkérdőív alapján összehasonlítottam a hivatásos és az oktatói állományt. Jelen elő- adásomban a Vám- és Pénzügyőri Iskola és a Rendészeti Szakközépiskola tanárainak munka- helyi elégedettségét mutatom be. A vezetési stílus nagyban befolyásolja a dolgozók munka- helyi elégedettségét. Mindkét vizsgált minta esetében a barátságos vezetési stílus erősebb elégedettséget eredményez ($p=0,049$). A munkahely elhagyását befolyásolja, hogy az oktató mennyire elégedett munkájával, munkahelyével. Azonban gyenge kapcsolatban áll egymással az elégedetlenség és a munkahely elhagyása. Az elégedettségi szint és a munkahelyi fluk- tuáció között szignifikáns különbség van az oktatói és a hivatásos állományban egyaránt. A munkahely elhagyásában számtalan egyéb tényező is befolyásolja a dolgozó döntését. Vizs- gálatom során bebizonyosodott, hogy az oktatásban eltöltött évek számával nő az elége- dettség.

Az interjúban olyan kérdésekre kerestem a választ, amelyek célja a munkahelyi elégedett- ség vagy elégedetlenség forrásának feltárása. A vám- és pénzügyőrök esetében a kapott ered- mények tükrében egy egészségfejlesztési tervet szeretnék kidolgozni a már meglévő egész- ségfejlesztési irányvonalakat figyelembe véve.